Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2010, sp. zn. 33 Cdo 2725/2008, ECLI:CZ:NS:2010:33.CDO.2725.2008.1

Číslo: 59/2011

Právní věta:

Zanikne-li závazek narovnáním, zanikne i jeho zajištění ručením. Na nově vzniklý závazek, který nahradil původní závazek, se ručení nevztahuje.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.09.2010

Spisová značka: 33 Cdo 2725/2008

Číslo rozhodnutí: 59

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Narovnání, Ručení

Předpisy: § 308 obch. zák.
§ 311 obch. zák.
§ 585 obč. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O k r e s n í s o u d ve Zlíně rozsudkem ze dne 18. 11. 2004 zastavil řízení o zaplacení úroků z prodlení ve výši 8,5 % p. a. z částky 4 000 000 Kč od 25. 9. 2001 do 8. 10. 2001 (výrok I.), uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do tří dnů od právní moci rozsudku 2 000 000 Kč s 8,5 % úrokem z prodlení od 9. 10. 2001 do zaplacení (výrok II.), zamítl žalobu o zaplacení 2 000 000 Kč s 8,5 % úrokem z prodlení od 9. 10. 2001 do zaplacení (výrok III.) a rozhodl o nákladech řízení (výrok IV.). Vyšel ze zjištění, že žalovaný uzavřel s Bankou B., a. s., dne 1. 10. 1993 a dne 15. 10. 1993 dvě smlouvy o úvěru ev. č. 532355/93 a ev. č. 532526/93; na základě každé z nich mu bylo poskytnuto 4 000 000 Kč. Závazky žalovaného z těchto smluv byly v rozsahu 2 000 000 Kč u každé z nich zajištěny písemným ručitelským prohlášením právní předchůdkyně žalobkyně Zaměstnaneckou zdravotní pojišťovnou A. Žalovaný závazky ze smluv o úvěru neplnil. Dne 29. 1. 1998 uznal svůj závazek vůči Bance B., a. s. v likvidaci, z každé úvěrové smlouvy do výše 2 000 000 Kč. Rozsudkem Krajského obchodního soudu v Brně ze dne 8. 1. 1999, který nabyl právní moci dne 26. 2. 2001, byla účastníkům uložena povinnost zaplatit společně a nerozdílně Bance B., a. s. v likvidaci, částku 2 000 000 Kč s tím, že plněním jednoho z nich zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost druhého z nich, a žalovanému dále povinnost zaplatit Bance B., a. s. v likvidaci, částku 8 650 916,50 Kč. Pohledávky ze smluv o úvěru byly opakovaně postupovány; naposledy se tak stalo smlouvou o postoupení uzavřenou

dne 27. 4. 2001 s postupníkem J. P. (dále též „věřitel“). Postoupení pohledávek bylo žalovanému oznámeno dopisem ze dne 27. 4. 2001 a žalobkyni dne 25. 8. 2001. Věřitel uzavřel s žalovaným dne 2. 5. 2001 dohodu o narovnání, jíž smluvní strany narovnaly mezi sebou sporné nároky tak, že dluh žalovaného z každé úvěrové smlouvy činí 1 000 000 Kč. Účinnost dohody o narovnání byla vázána na splnění třech podmínek, a to a) žalovaný vezme zpět žalobu o určení vlastnického práva k nemovitostem (objektu občanské vybavenosti čp. 23 na pozemku parc. č. st. 201 – budově hotelu LD a pozemku parč. č. st. 201, zapsaných u Katastrálního úřadu ve Z. na LV č. 1948 pro obec a k. ú. V. – dále jen „předmětné nemovitosti“, resp. „nemovitosti“) vedenou u Krajského soudu v Brně, a toto řízení bude pravomocně zastaveno, b) o nároku věřitele bude rozhodnuto v rámci exekučního řízení vedeného u Okresního soudu ve Zlíně, prodejem předmětných nemovitostí a c) žalovaný vezme zpět odvolání proti rozsudku Krajského soudu v Brně. Řízení vedené u Krajského soudu v Brně bylo v důsledku zpětvzetí žaloby pravomocně zastaveno dne 2. 6. 2001. Okresní soud ve Zlíně usnesením ze dne 25. 9. 2001 nařídil dražební jednání, jehož předmětem byla dražba předmětných nemovitostí, a usnesením ze dne 26. 10. 2001, udělil příklep k vydražené nemovitosti vydražiteli J. P. za nejvyšší podání ve výši 2 622 513 Kč. Věřitel prodal vydražené nemovitosti kupní smlouvou ze dne 20. 8. 2002 městu V. za kupní cenu 3 500 000 Kč. Žalovaný vzal zpět své odvolání proti rozsudku Krajského obchodního soudu v Brně ze dne 8. 1. 1991; Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 28. 8. 2001 odvolací řízení zastavil. Dne 25. 8. 2001 vyzval věřitel žalobkyni ke splnění jejího ručitelského závazku ve výši 4 000 000 Kč a předložil jí uznání závazku žalovaným do výše 4 000 000 Kč ze dne 29. 1. 1998. Věřitel a žalobkyně nato uzavřeli dne 31. 8. 2001 dohodu, kterou označili jako dohodu o narovnání, v níž se mu žalobkyně zavázala uhradit z titulu ručení za závazky žalovaného částku 4 000 000 Kč. V této dohodě nebyla dohoda o narovnání, kterou uzavřel věřitel s dlužníkem dne 2. 5. 2001, zmíněna. Žalobkyně částku 4 000 000 Kč věřiteli uhradila dne 4. 9. 2001 a dopisy ze dne 17. 9. 2001 a 28. 8. 2003 vyzvala žalovaného k úhradě této částky. Žalovaný reagoval odmítavě s tím, že jeho závazek již neexistuje, neboť zanikl dohodou o narovnání uzavřenou dne 2. 5. 2001.

Z takto zjištěného skutkového stavu věci soud prvního stupně dovodil, že žalovaný uzavřel dne 2. 5. 2001 s věřitelem J. P. dohodu o narovnání podle § 585 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, v rozhodném znění, která časově předcházela uzavření dohody o narovnání mezi věřitelem a žalobkyní. Žalobkyně věřiteli za žalovaného uhradila částku 4 000 000 Kč až poté, co jeho závazek ve výši 4 000 000 Kč byl nahrazen závazkem novým ve výši 2 000 000 Kč. Protože žalovaný věřiteli narovnaný závazek ve výši 2 000 000 Kč nesplnil, shledal soud prvního stupně požadavek žalobkyně oprávněným pouze v tomto rozsahu.

K odvolání žalovaného K r a j s k ý s o u d v Brně rozsudkem ze dne 5. 12. 2007 rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích potvrdil a rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Po zopakování již provedených listinných důkazů převzal skutková zjištění soudu prvního stupně, jež doplnil o skutečnosti upřesňující skutkový stav věci, které zjistil z dalších listinných důkazů provedených v odvolacím řízení. Vyjádřil pochybnost, zda sjednání podmínky uvedené v čl. III. bodu č. 1 písm. b) dohody o narovnání ze dne 2. 5. 2001 je ve smyslu § 37 odst. 1 a 2 obč. zák. platným ujednáním, s poukazem na to, že exekuční řízení vedené u Okresního soudu ve Zlíně pod sp. zn. E 538/96 se žalovaného netýkalo, neboť směřovalo proti povinné Hotelu V., spol. s r. o., a žádné pohledávky věřitele vůči žalovanému nemohly být touto exekucí uspokojeny. Zároveň konstatoval, že pro rozhodnutí v posuzované věci „nebylo nezbytně nutné přijmout závěr o platnosti dohody o narovnání uzavřené dne 2. 5. 2001 mezi J. P. a žalovaným, neboť i tato dohoda je postavena na existenci závazku žalovaného vůči věřiteli“ ze smluv o úvěru v celkové výši 2 000 000 Kč a na z toho vyplývající existenci závazku ručitele vůči věřiteli ve stejné výši. Navíc je platnost této dohody o narovnání prejudicielně řešena v řízení u Okresního soudu ve Zlíně, které bylo zahájeno k návrhu žalobkyně, v němž se proti věřiteli J. P. domáhá zaplacení 4 000 000 Kč. Rozsudkem ze dne 29. 5. 2007 byla její žaloba zamítnuta. Protože toto rozhodnutí vychází především ze závěrů o neplatnosti dohody o narovnání ze dne 2. 5. 2001 a žalobkyně proti němu podala odvolání, o němž bude

rozhodovat senát odvolacího soudu příslušný k tomu podle rozvrhu práce, nelze v dané věci předjímat posouzení platnosti dohody o narovnání s dopadem na věc. Odvolací soud naopak považoval z hlediska posouzení opodstatněnosti žalobního požadavku za rozhodné zjištění, zda dne 4. 9. 2001, kdy žalobkyně plnila věřiteli, závazek žalovaného k zaplacení částky 2 000 000 Kč trval; bylo na žalovaném, aby prokázal, že tuto částku věřiteli zaplatil, popř. že tento závazek zanikl jiným způsobem. Odvolací soud dovodil, že tuto skutečnost žalovaný neprokázal. Jeho obranu, že závazek věřitele byl uspokojen v exekučním řízení, neuznal, neboť exekuce byla vedena k uspokojení pohledávky proti jinému povinnému, a žalovaný v odvolacím řízení potvrdil, že částku 2 000 000 Kč, kterou měl věřiteli uhradit do tří dnů od účinnosti dohody o narovnání, nezaplatil. Žalobkyně v rámci platby 4 000 000 Kč splnila svůj ručitelský závazek ve výši 1 000 000 Kč u každé z úvěrových smluv. Odvolací soud nepřisvědčil žalovanému, že žalobkyně měla primárně požadovat plnění ze směnky cizí vystavené dne 15. 10. 1993, v níž je směnečníkem a akceptantem žalovaný a výstavcem právní předchůdkyně žalobkyně, neboť jde o směnku neplatnou. Byla v ní totiž uvedena měna, která v té době již neexistovala (Kčs).

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí spatřuje v posouzení platnosti dohody o narovnání uzavřené dne 2. 5. 2001 s J. P.; tuto otázku považuje za rozhodující pro závěr, zda ručitelský závazek žalobkyně ke dni 4. 9. 2001, kdy věřiteli plnila, existoval a zda jí v důsledku toho vzniklo vůči němu právo na plnění ve smyslu § 308 zákona č. 519/1991 Sb., obchodního zákoníku, v rozhodném znění. Odvolacímu soudu vytýká, že se s takto nastolenou otázkou řádně nevypořádal. Poukazuje na to, že právní úprava narovnání podle § 585 obč. zák. se liší od právní úpravy privativní novace podle § 570 obč. zák., zejména v jejích účincích na vedlejší závazky. Zatímco narovnání vede k zániku zajišťovacích závazků, privativní novace nikoliv (§ 572 obč. zák.). Je-li dohoda o narovnání platným právním úkonem, dosavadní závazek zaniká a je nahrazen závazkem novým, na něhož se již ručení nevztahuje. Je přesvědčen, že tak tomu bylo i dané věci. Plnila-li žalobkyně věřiteli, neměla k tomu již právní důvod, neboť za nově vzniklý závazek neručila, a její nárok vůči němu proto není opodstatněný. Za zásadní považuje rovněž otázku, zda je opodstatněný nárok žalobkyně uplatněný v tomto řízení, jestliže akceptoval směnku platební vystavenou právní předchůdkyní žalobkyně. Prosazuje názor, že nelze přičítat k jeho tíži, že je na směnce uvedena neexistující měna. I nadále tvrdí, že prostředky ze smluv o úvěru nebyly poskytnuty jemu, nýbrž Hotelu V., spol. s r. o. Z uvedených důvodů navrhuje, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu, jakož i rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích II. a IV. zrušil.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z o d ů v o d n ě n í :

V řízení o dovolání bylo postupováno podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném do 30. 6. 2009 – dále opět jen „o. s. ř.“ (srovnej čl. II bod 12. zákona č. 7/2009 Sb.).

Dovolání bylo podáno včas k tomu oprávněným subjektem při splnění zákonné podmínky advokátního zastoupení dovolatele (§ 240 odst. 1, § 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.); Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) se proto dále zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští. Přípustnost dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno v pořadí první rozhodnutí soudu prvního stupně, se řídí § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání

není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Podle § 237 odst. 3 o. s. ř. má rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem.

Ze znění těchto ustanovení vyplývá, že dovolání podle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je přípustné pouze k řešení právních otázek, což znamená, že způsobilým dovolacím důvodem je zásadně dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., jímž lze namítat, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci; použití dovolacího důvodu podle § 241a odst. 3 o. s. ř. je zcela vyloučeno a dovolací soud je povinen převzít skutkový stav, na němž spočívá právní posouzení věci odvolacím soudem.

Vzhledem k řečenému je z hlediska přípustnosti dovolání bez významu námitka, že finanční prostředky nebyly podle smluv o úvěru poskytnuty žalovanému, ale jinému subjektu, neboť jde o výhradu proti skutkovému zjištění, z něhož odvolací soud při rozhodování věci vycházel, tedy o uplatnění nezpůsobilého dovolacího důvodu podle § 241a odst. 3 o. s. ř.

Přípustnost dovolání v posuzovaném případě nezakládá ani otázka, zda je žalobkyně povinna domáhat se uhrazení své pohledávky ve směnečném řízení, jestliže má ve svém držení směnku, kterou žalovaný akceptoval. Žalovaný tím sice uplatnil dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., avšak nastolená právní otázka nemá zásadní význam. Závěr odvolacího soudu, že směnka, která byla vystavena dne 15. 10. 1993 a zní na koruny československé (Kčs), tedy neexistující měnu, je absolutně neplatná, je totiž v souladu s ustálenou judikaturou soudů (srovnej např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 8. 12. 1994, sp. zn. 5 Cmo 228/94, uveřejněné v časopisu Soudní rozhledy č. 2, ročník 1994, str. 33, rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ze dne 11. 6. 1996, sp. zn. 4 Cmo 386/96, uveřejněné ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 31/97, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2352/2008).

Jinak je tomu s další k dovolacímu přezkumu předestřenou právní otázkou, zda žalobkyně v důsledku plnění věřiteli nabyla vůči žalovanému práva věřitele ve smyslu § 308 obch. zák. Odpověď na tuto otázku je závislá na vyřešení předběžné otázky, zda v okamžiku, kdy věřiteli plnila, existoval její ručitelský závazek za dlužníkův závazek. Jelikož odvolací soud, jak bude dále vysvětleno, neposoudil nastolenou právní otázku v souladu s hmotným právem, shledal dovolací soud dovolání žalovaného k posouzení této otázky přípustným ve smyslu § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Nesprávným právním posouzením je omyl soudu při aplikaci práva na zjištěný skutkový stav. O mylnou aplikaci se jedná, jestliže soud použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo aplikoval sice správný právní předpis, ale nesprávně jej vyložil, popř. jestliže ze skutkových zjištění vyvodil nesprávné právní závěry. Právní posouzení je rovněž nesprávné, není-li úplné, tzn. jestliže soud učinil právní závěr, aniž při jeho utváření zohlednil všechny relevantní skutečnosti.

Podle § 308 obch. zák. ručitel, jenž splní závazek, za který ručí, nabývá vůči dlužníku práva věřitele a je oprávněn požadovat všechny doklady a pomůcky, které má věřitel, a jež jsou potřebné k uplatnění nároku vůči dlužníku.

Podle § 311 obch. zák. ručení zaniká zánikem závazku, který ručení zajišťuje (odst. 1). Ručení však nezaniká, jestliže závazek zanikl pro nemožnost plnění dlužníka a závazek je splnitelný ručitelem nebo pro zánik právnické osoby, jež je dlužníkem (odst. 2).

Ručení je jedním ze zajišťovacích právních institutů. Právní vztah z ručení je vztahem akcesorickým, který je svou existencí vázán na hlavní závazkový vztah, a má rovněž subsidiární povahu, neboť jeho

podstata spočívá v tom, že ručitel není k plnění věřiteli povinen vedle dlužníka, ale až po něm (§ 306 odst. 1, věta první, obch. zák.).V okamžiku, kdy ručitel splnil věřiteli dluh, za nějž ručí, přecházejí na něho ze zákona práva věřitele a vzniká mu tak vlastní pohledávka za dlužníkem, tj. může po dlužníkovi požadovat, aby mu uhradil, co za něho věřiteli plnil. Nutným předpokladem nabytí práv věřitele vůči dlužníku tudíž je, aby ručitel splnil dluh, za nějž skutečně ručí; jinými slovy, aby v době splnění dluhu ručitelem existoval jeho ručitelský závazek. Ustanovení § 311 obch. zák. v odstavci prvním kogentně stanoví, že ručení zásadně zaniká na základě všech právních skutečností, jež způsobují zánik hlavního závazku, až na výjimky uvedené v odstavci druhém. Právní skutečnosti vedoucí k zániku závazkového vztahu proto mají za následek i zánik ručitelského vztahu. Obvyklou právní skutečností, která vede k zániku hlavního závazkového vztahu, je splnění závazku (§ 324 obch. zák.). Ručení zaniká i tehdy jestliže se věřitel vůči ručiteli vzdal svého práva (§ 574 obč. zák.), anebo splynula-li pohledávka z hlavního závazku s povinností z ručení v jedné osobě (§ 584 obč. zák.). Žalovaný prosazuje názor, že ručení zaniká i tehdy, jestliže věřitel s dlužníkem odstranili spornost či pochybnost ohledně hlavního závazkového vztahu narovnáním. Protože obchodní zákoník neobsahuje vlastní úpravu institutu narovnání, platí i pro obchodní závazkové vztahy ustanovení § 585 až § 587 obč. zák.

Podle § 585 obč. zák. dohodou o narovnání mohou účastníci upravit práva mezi nimi sporná nebo pochybná. Dohoda, kterou mají být mezi účastníky upravena veškerá práva, se netýká práv, na něž účastník nemohl pomýšlet (odst. 1). Dosavadní závazek je nahrazen závazkem, který vyplývá z narovnání (odst. 3).

Narovnání (transactio) je dohoda účastníků závazkového právního vztahu, kterou účastníci odstraňují spornost nebo pochybnost vzájemných práv a povinností tím, že je ruší a nahrazují je novými. Dosavadní závazek tak zaniká a je nahrazen závazkem novým, který vyplývá z narovnání. Dohoda o narovnání je samostatným zavazovacím důvodem – právním důvodem vzniku závazku. Po uzavření dohody o narovnání se již věřitel nemůže domáhat plnění z původního závazku, nýbrž jen plnění z nového závazku z dohody o narovnání. Narovnání má řadu shodných rysů s privativní novací, neboť i její podstatou je, že dohodou zaniká dosavadní závazek a nahrazuje se jiným (§ 570 odst. 1 obč. zák.). Předpokladem narovnání je však spornost či pochybnost, kterou strany mají ohledně závazku, a dohodou o narovnání lze upravit vzájemná práva a povinnosti v mnohem širším rozsahu. Rovněž právní následky obou institutů se liší. Zatímco v případě privativní novace je otázka dalšího trvání ručitelského závazku řešena výslovně v § 572 obč. zák. tak, že ručení zánikem původního závazku nezaniká, trvá dále a zajišťuje i nově vzniklý závazek, u narovnání obdobná právní úprava chybí. Neobsahuje-li zákon právní úpravu účinků narovnání na ručitelský závazek, pak nelze než dovodit, že v případě zániku původního závazku narovnáním zaniká rovněž jeho zajištění ručením, které se na nově vzniklý závazek, jenž nahradil závazek původní, nevztahuje.

V posuzovaném případě byly původní závazky žalovaného ze dvou smluv o úvěru v celkové výši 8 000 000 Kč zajištěny ručitelskými prohlášeními právní předchůdkyně žalobkyně do výše 4 000 000 Kč. Dne 2. 5. 2001 uzavřel žalovaný s věřitelem dohodu o narovnání, kterou byly nahrazeny původní závazky žalovaného závazkem novým ve výši 2 000 000 Kč. Na základě výzvy věřitele k plnění jejího ručitelského závazku uhradila žalobkyně dne 4. 9. 2001 věřiteli žalovaného částku 4 000 000 Kč.

Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně správně podřadil dohodu o narovnání § 585 a násl. obč. zák., ovšem jeho právní názor, že platností dohody o narovnání není třeba se blíže zabývat, již správný není. Jak bylo výše vysvětleno, je-li dohoda o narovnání podle § 585 obč. zák. platným právním úkonem, dosavadní závazek zaniká a spolu s ním zaniká i jeho zajištění ručením, které se na nově vzniklý závazek již nevztahuje. Z řečeného je zřejmé, že posouzení platnosti dohody o narovnání je stěžejní pro právní závěr, zda původní závazek žalovaného, který byl zajištěn ručitelským závazkem žalobkyně, zanikl a byl nahrazen závazkem novým, a zda tedy žalobkyně měla právní důvod k plnění věřiteli či nikoli. Dospěl-li odvolací soud k závěru o opodstatněnosti nároku žalobkyně

v rozsahu 2 000 000 Kč, aniž učinil právní závěr o platnosti dohody o narovnání uzavřené mezi věřitelem a žalovaným, je jeho právní posouzení věci neúplné a tudíž nesprávné. Sluší se poznamenat, že odvolacímu soudu nebránila v tom, aby si učinil vlastní závěr o (ne)platnosti dohody o narovnání uzavřené mezi žalovaným a věřitelem, skutečnost, že z posouzení této otázky vychází rozhodnutí soudu v jiném řízení vedeném mezi jinými účastníky řízení.

Protože se žalovanému podařilo prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu zpochybnit správnost napadeného rozsudku odvolacího soudu, dovolací soud jej zrušil (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, o. s. ř.). Jelikož důvod, pro který bylo rozhodnutí odvolacího soudu zrušeno, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil i je (ve výrocích II. a IV.) a věc mu vrátil v tomto rozsahu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta druhá, o. s. ř.).